

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)

राष्ट्रीयसंस्कृतसंस्थानम् (मानितविश्वविद्यालयः)

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

प्राक्शास्त्री - द्वितीयवर्षम् - षष्ठपत्रम् (फलितज्योतिषम्)
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2016-17

पत्रम् - विषयः -
अध्येतुः नाम - पञ्जीकरणसंख्या -
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः -

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम -
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः -
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः 100	प्राप्ताङ्काः

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम्

दिनाङ्कः

प्राक्शास्त्री - द्वितीयवर्षम् - षष्ठपत्रम् (फलितज्योतिषम्)

विषयः (अ) बीजगणितम्, एकवर्ण-समीकरणतः समाप्तिपर्यन्तम् (गणितमात्रम्) 50 अङ्काः।
(ब) ग्रहलाघवकरणम्-रविचन्द्रस्पष्टीकरणान्तम् 50 अङ्काः।

निर्देशः अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति। अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः क

प्रश्नाः विंशतिः समाधेयाः

अङ्काः - 20 x 02 = 40

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five (25) questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. किं नाम एकवर्णसमीकरणम्?
2. किं नाम आबाधा?
3. त्रिभुजक्षेत्रफलसाधनस्य किं सूत्रम्?
4. किं नाम एकवर्णमध्यमाहरणम्?
5. किं नाम समशोधनम्?
6. किं नाम अनेकवर्णमध्यमाहरणम्?
7. किं नाम भावितम्?
8. महेश्वरः कः आसीत्?
9. किं नाम बीजगणितम्?
10. भास्कराचार्यः कस्मिन् शककाले बीजगणितं लिखितवान्?
11. ग्रहलाघवस्य कर्ता कः?
12. कस्मिन् शके ग्रहलाघवं रचितम्?
13. गणेशस्य पितुर्नाम किम्?
14. अहर्गणस्य कः अर्थः?
15. किं नाम ज्या?
16. सूर्यस्य ध्रुवसंख्या का?
17. किं नाम क्षेपकस्य?
18. किं नाम ध्रुवस्य?
19. भौमस्य का गतिः?
20. बुधकेन्द्रस्य का गतिः?

21. किं नाम भुजस्य?
22. किं नाम केन्द्रम्?
23. किं नाम तिथिः?
24. एकस्मिन् विष्कुम्भादियोगे कियत्यः कलाः भवन्ति?
25. पञ्चाङ्गे किं किं भवति?

खण्डः ख

प्रश्नाः पञ्च समाधेयाः

अङ्काः - 05 x 08 = 40

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains eight (08) questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. एकवर्णसमीकरणस्य सूत्रं प्रतिपाद्यताम्?
2. एकवर्णसमीकरणस्य एकम् उदाहरणं प्रस्तूयताम्?
3. एको ब्रवीति मम देहि शतं धनेन
त्वत्तो भवामि हि सखे द्विगुणस्ततोऽन्यः।
ब्रूते दशार्पयसि चेन्मम षड्गुणोऽहम्
त्वत्तस्तयोर्वद धने मम किं प्रमाणे॥ इति साध्यताम्?
4. एकवर्णमध्यमाहरणस्य एकम् उदाहरणं प्रस्तूयताम्?
5. अहर्गणसाधनं क्रियताम्?
6. ग्रहाणां गतिकलां लिखत?
7. भुजसाधनं क्रियताम्?
8. चरफलसाधनं क्रियताम्?

खण्डः ग

प्रश्नाः द्वौ समाधेयौ

अङ्काः - 02 x 10 = 20

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains four (04) questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. सूर्यस्य मन्दफलसाधनं कथं क्रियते इति प्रदर्शयताम्?
2. पञ्चाङ्गसाधनं कथं क्रियते इति गणितेन विविच्यताम्?
3. अनेकवर्णमध्यमाहरणस्य एकम् उदाहरणं ससूत्रं प्रतिपाद्यताम्?
4. पञ्चकशतेन दत्तं मूलं सकलान्तरं गते वर्षे।
द्विगुणं षोडशहीनं लब्धं मूलं समाचक्ष्व॥ इति ससूत्रं साध्यताम्?

